

Sygn. akt VII U 1126/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2023r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 19 kwietnia 2023r. w Warszawie

sprawy T. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o przeliczenie kapitału początkowego

na skutek odwołania T. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 24 marca 2022 roku, znak: (...)(...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od T. Ż. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

T. Ż. w dniu 13 kwietnia 2022r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 24 marca 2022r., znak: (...)(...), wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem zatrudnienia od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. Powyższej decyzji zarzucił błędne uznanie, że wniosek z 3 stycznia 2022r. o ponowne ustalenie kapitału początkowego jest bezzasadny i podlega oddaleniu w sytuacji, gdy we wniosku zostały wskazane okresy zatrudnienia, które mają wpływ na wysokość kapitału początkowego. Ponadto zarzucił naruszenie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 11 k.p.a., art. 77 k.p.a., art. 80 k.p.a., art. 107 k.p.a., w szczególności poprzez brak jakiegokolwiek uzasadnienia decyzji.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wyjaśnił, że wnioskiem z dnia 3 stycznia 2022r. wystąpił do ZUS o ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego, wskazując okres zatrudnienia od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. W zaskarżonej decyzji organ rentowy odmówił ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, przy czym decyzja nie zawiera uzasadnienia, a zgodnie z obowiązującymi przepisami postępowanie administracyjne powinno być prowadzone w sposób budzący zaufanie u obywateli. Jednocześnie uczestnik postępowania powinien być pouczany o treści przepisów. W końcu ustalenia organu powinny zostać uzasadnione w decyzji. Uzasadnieniu powinien podlegać zarówno stan faktyczny, jak i prawny. W przedmiotowej sprawie decyzja nie zawiera także wskazania konkretnych przepisów ustawy. Wobec powyższego ubezpieczony podniósł, że nie wie, dlaczego ZUS oddalił jego wniosek. Uważa, że wszystkie okresy zatrudnienia powinny być uwzględnione przy obliczaniu kapitału początkowego (odwołanie z dnia 13 kwietnia 2022r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od odwołującego na rzecz organu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy wskazał, że ubezpieczony złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego poprzez doliczenie okresów składkowych i nieskładkowych, załączając świadectwo pracy za okres zatrudnienia w (...) nr (...) w W. od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. oraz angaże za lata 1976-1977 i kartoteki wynagrodzeń za lata 1978-1981. Organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 24 marca 2022r. odmówił ponownego ustalenia kapitału początkowego, ponieważ przedłożone dokumenty nie powodują zmiany wartości kapitału początkowego, a następnie decyzją z tego samego dnia odmówił przeliczenia emerytury na podstawie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Odnosząc się do zarzutów odwołującego się, Zakład wskazał, że są nieuzasadnione. Okres zatrudnienia w (...) nr (...) w W. od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. został uwzględniony w decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 8 sierpnia 2019r., a co za tym idzie w decyzji o przyznaniu emerytury z dnia 9 sierpnia 2019r. Natomiast na podstawie przedłożonych angaży i kartotek płacowych za lata 1976-1981 organ rentowy ponownie ustalił wartość kapitału początkowego, ale z uwagi na to, że po przeliczeniu kapitał początkowy nie uległ zmianie, zaskarżoną decyzją odmówił ponownego ustalenia kapitału początkowego (odpowiedź na odwołanie z dnia 7 lipca 2022r., k. 5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. Ż., urodzony (...), w okresie od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. był zatrudniony w (...) nr (...) w W. na stanowisku technika dentystrycznego. W okresie od listopada 1983r. do stycznia 1990r. pracował w laboratorium dentystrycznym w Niemczech, a następnie od kwietnia 1990r. do lipca 1990r. w (...) & (...) (...) w Kanadzie, od sierpnia 1990r. do marca 1991r. w (...) (...) (...) również w Kanadzie, zaś od kwietnia 1991r. do lipca 2019r. prowadził działalność gospodarczą (świadectwo pracy z 19 września 1981r., k. 116 akt ZUS; wniosek z 25 lutego 2020r., k. 66-68 akt ZUS; pismo ZUS, k. 26 akt ZUS).

T. Ż. w dniu 18 lipca 2019r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę (wniosek z 18 lipca 2019r. k. 1-4 akt ZUS). Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy decyzją z dnia 8 sierpnia 2019r., znak: (...) (...), ponownie ustalił wartość kapitału początkowego. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989r. do dnia 31 grudnia 1998r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 42,35 %. Natomiast podstawę wymiaru kapitału początkowego organ rentowy wyliczył poprzez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 42,35 % przez kwotę bazową, tj. 1.220,89 zł. Ponadto uwzględnione zostały okresy składkowe w łącznym wymiarze 11 lat, 10 miesięcy i 3 dni (142 miesiące) oraz nieskładkowe w łącznym wymiarze 1 miesiąc i 17 dni (1 miesiąc). Współczynnik proporcjonalny do wieku osiągniętego do 31 grudnia 1998r. oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 52,51 %, natomiast kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 48.841,21 zł (decyzja ZUS z 8 sierpnia 2019r., k. 10 akt ZUS). Z kolei w decyzji z dnia 9 sierpnia 2019r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. przyznał ubezpieczonemu prawo do zaliczki na poczet przysługującej emerytury od dnia 1 lipca 2019r. (decyzja ZUS z 9 sierpnia 2019r., k. 16 akt ZUS).

W dniu 3 stycznia 2022r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego, załączając umowę o pracę, świadectwo pracy za okres zatrudnienia w (...) nr (...) w W. od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. oraz angaże za lata 1976-1977 i karty wynagrodzeń za lata 1978-1981 (wniosek z 3 stycznia 2022r., k. 112-113 akt ZUS).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku organ rentowy wydał w dniu 24 marca 2022r. dwie decyzje:

- o odmowie ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego, ponieważ przedłożone dowody nie powodowały zmiany wartości kapitału początkowego;

- o odmowie przeliczenia emerytury (decyzje z dnia 24 marca 2022r., k. 142-143 a.r.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd na podstawie art. 235² §1 pkt 2 i 5 k.p.c. pominął wniosek dowodowy ubezpieczonego o powołanie biegłego z zakresu emerytur i rent, gdyż okoliczności, które miałyby zostać poprzez ten dowód ustalone, nie wymagają wiadomości specjalnych. Sąd, dysponując znajomością przepisów prawa, samodzielnie – bez potrzeby powołania biegłego sądowego – jest w stanie dokonać weryfikacji poprawności stanowiska ZUS w kontekście obowiązujących regulacji prawnych oraz prawidłowości dokonanych wyliczeń (postanowienie z dnia 6 lutego 2023r., k. 38 a.s.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy w analizowanym przypadku nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz. U. z 2021r., poz. 1805), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie żadna ze stron nie wniosowała o przeprowadzenie rozprawy, jak również o przesłuchanie świadków i stron. Wobec tego Sąd, mając na uwadze ww. okoliczność, jak również brak potrzeby przeprowadzenia przez Sąd z urzędu dowodów wymagających wyznaczenia rozprawy, ocenił, że jej przeprowadzenie nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Przechodząc do rozważań dotyczących zasadności odwołania, na wstępie przypomnieć należy, że kapitał początkowy, stanowiący jeden ze składników decydujących o wysokości podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 504), zwanej dalej ustawą emerytalną, zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 tejże ustawy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3). W myśl art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Z kolei w myśl art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. Dyspozycja powołanego art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej odsyła do treści art. 15. Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 6 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, albo

1) w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W myśl art. 15 ust. 4 ustawy emerytalnej, w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;

2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;

3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz

4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy (art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej).

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (art. 15 ust. 6).

W świetle powołanych przepisów wnioskodawcy pozostawiony jest wybór okresu, z którego podstawa wymiaru składek przyjmowana jest do podstawy wymiaru kapitału początkowego, tylko w granicach określonych powołanymi przepisami, co oznacza, że okres ten nie może być ani dłuższy, ani krótszy niż 10 lat i że z tego dziesięcioletniego okresu nie mogą być wyłączone żadne okresy. W szczególności nie są wyłączone okresy, w których zainteresowany nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu i w związku z tym nie osiągał dochodów, które mogłyby stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Wynika to z regulacji zawartej w art. 16 ust. 1, który stanowi, że przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu. Jeżeli w okresie ostatnich 20 lat występowały przerwy w ubezpieczeniu, zainteresowany, chcąc osiągnąć najkorzystniejszy wskaźnik podstawy wymiaru, może wybrać taki okres kolejnych 10 lat, w którym przerwy były najkrótsze. Wyjątki od tej ogólnej zasady określone są w art. 17 ust. 1 i 3. Pierwszy z tych przepisów stanowi, że jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru renty w myśl art. 15 ust. 1 dla ubezpieczonego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1-4, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się podstawę wymiaru składek za okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu. Ubezpieczeni, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1-4, są to osoby, które w dacie upływu ostatniego dwudziestolecia miały nie więcej niż 30 lat. W stosunku do takich osób ustawodawca zakłada, że okres ubezpieczenia od momentu, w którym mogły podjąć zatrudnienie lub inną działalność podlegającą ubezpieczeniu, może być ze względu na ich wiek krótszy niż 10 lat. Osoby, które mogły zacząć podlegać ubezpieczeniu później niż 10 lat wstecz przed upływem ostatniego dwudziestolecia, nie mają możliwości wyboru kolejnych 10 lat kalendarzowych. Zawarte w omawianym przepisie zastrzeżenie, że stosuje się go do ubezpieczonych, którym nie można ustalić podstawy wymiaru na zasadach ogólnych, nie odnosi się do osób, które z różnych przyczyn w kolejnych dziesięciu latach miały przerwy w ubezpieczeniu i ich okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu był krótszy niż 10 lat. W stosunku do takich osób można bowiem ustalić podstawę wymiaru na zasadach określonych w art. 15 ust. 1 przy zastosowaniu art. 16. Przepis art. 17 ust. 1 ma zastosowanie do osób, których okres podlegania ubezpieczeniu nie mógł obejmować

przynajmniej 10 lat. Dotyczy więc osób, które w dniu 31 grudnia 1998r. miały nie więcej niż 30 lat i to tylko tych, których okres podlegania ubezpieczeniu jest krótszy niż 10 lat. Na podstawie art. 17 ust. 3 omówione wyżej zasady stosuje się odpowiednio, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru renty w myśl art. 15 ust. 1 dla ubezpieczonego, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 5, z powodu pełnienia zastępczej służby wojskowej, odbywania czynnej służby wojskowej albo korzystania z urlopu wychowawczego. Ubezpieczonym, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 5 jest osoba, która w dniu upływu ostatniego dwudziestolecia, miała więcej niż 30 lat. Przepis ma zastosowanie do osób, których okres ubezpieczenia musiał być krótszy niż 10 lat nie ze względu na wiek, lecz ze względu na niezależne od nich przeszkody - pełnienie zastępczej lub czynnej służby wojskowej albo korzystanie z urlopu wychowawczego. Także w stosunku do tych osób przy ustalaniu podstawy wymiaru uwzględnia się okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu tylko wówczas, gdy nie jest możliwe ustalenie podstawy wymiaru na zasadach ogólnych, a więc nie do wszystkich osób, które kiedykolwiek odbywały czynną lub zastępczą służbę wojskową albo korzystały z urlopu wychowawczego. Okres faktycznego podlegania ubezpieczeniu, o którym mowa w art. 17 ust. 1, obejmuje te lata, w których zainteresowany był objęty ubezpieczeniem, przy czym do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się podstawę wymiaru składek za cały okres ubezpieczenia, który nie jest nigdy dłuższy niż 10 lat, gdyż albo ubezpieczenie rozpoczęło się przed upływem 10 lat do dnia 31 grudnia 1998r. albo skończyło się przed tą datą (na przykład w razie korzystania z urlopu wychowawczego). W takim przypadku ubezpieczony nie ma już możliwości wyboru (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2004r., III UZP 11/03; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 stycznia 2013r., III AUa 1007/12).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy, wyliczając kapitał początkowy ubezpieczonego, uwzględnił, przebyte do 31 grudnia 1998r., okresy składkowe w łącznym wymiarze 11 lat, 10 miesięcy i 3 dni (142 miesiące) oraz nieskładkowe w łącznym wymiarze 1 miesiąc i 17 dni (1 miesiąc). Wśród uwzględnionych okresów znalazły się: jako składkowe – okresy: od 1 października 1976r. do 19 września 1981r., od 1 października 1991r. do 31 stycznia 1992r., od 1 lutego 1992r. do 27 stycznia 1995r., od 15 marca 1995r. do 17 czerwca 1995r. oraz od 1 sierpnia 1995r. do 31 grudnia 1998r., zaś jako nieskładkowe – okres od 1 maja 1995r. do 17 czerwca 1995r. Wniosek ubezpieczonego z dnia 3 stycznia 2022r. długości tychże okresów nie zmienił, a to dlatego, że organ rentowy przed jego złożeniem, w decyzji z dnia 8 sierpnia 2019r. wszystkie wskazane okresy uwzględnił, w tym okres od 1 października 1976r. do 19 września 1981r. Jeśli chodzi natomiast o uwzględnienie wysokości dochodów, na jakie wskazują karty wynagrodzeń za ww. okres, dołączone do wniosku z 3 stycznia 2022r., to organ rentowy uwzględnił je, z tym że nie wpłynęły one na zmianę wysokości kapitału początkowego. Ubezpieczony taki wariant uważa za niemożliwy, nie rozumiejąc kilku istotnych okoliczności. Po pierwsze, wyliczenie długości okresów składkowych i nieskładkowych, które mają wpływ na wysokość kapitału początkowego, nie jest tym samym co obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego. Po drugie, wspomniany wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wppw) oblicza się biorąc pod uwagę dochody z 10 lat bądź 20 lat kalendarzowych, o czym stanowią szczegółowo cytowane przepisy, co powoduje, że trzeba wybrać lata najkorzystniejsze, a więc takie, kiedy dochody były najwyższe.

W przypadku ubezpieczonego, o czym była już mowa, okres od 1 października 1976r. do 19 września 1981r., jako okres składkowy, został uwzględniony już w decyzji z 8 sierpnia 2019r. Z jej treści wynika, że T. Ź. uwzględniono łącznie 11 lat, 10 miesięcy i 3 dni okresów składkowych. Okresy te nie byłyby tak długie, gdyby nie doliczono wspomnianego okresu od 1 października 1976r. do 19 września 1981r., a poza tym potwierdza to wykaz wprowadzonych i zaaprobowanych przez ZUS okresów ubezpieczonego, a więc dokument stworzony przez ZUS na potrzeby obliczenia kapitału początkowego, znajdujący się w aktach ZUS. Ponadto, z treści decyzji z 8 sierpnia 2019r. wynika, że ww. okres został przez ZUS uwzględniony. Ze znajdującej się na końcu decyzji (na stronie 2) informacji wynika, że organ rentowy poinformował T. Ź., że za okres 1 października 1976r. do 19 września 1981r. przyjęto wynagrodzenie minimalne, co wprost potwierdza, że wskazanego okresu nie pominięto, a skoro tak, to po złożeniu wniosku z dnia 3 stycznia 2022r. nie można było uwzględnić go ponownie. Można było jedynie, zamiast wynagrodzeń minimalnych przyjętych za ww. lata przyjąć faktyczne wynagrodzenie, jakie ubezpieczony w tym czasie uzyskiwał, co potwierdzają złożone w dniu 3 stycznia 2022r. karty wynagrodzeń za lata 1978 -1981 oraz umowa o pracę. Wysokość zarobków wynikających z tychże kart i obliczonych na podstawie umowy o pracę (w odniesieniu do tych lat, za które karty nie zostały złożone) to: za rok 1976 – 6.150 zł, za rok 1977 – 24.300 zł, za rok 1978 – 27.877 zł, za rok 1979 – 36.080 zł, za rok 1980 – 37.462 zł i za rok 1981 – 35.660 zł. Dla obliczenia wppw w poszczególnych latach, wskazane kwoty należy porównać do przeciętnego

wynagrodzenia za każdy wskazany rok kalendarzowy. Po dokonaniu tego zabiegu, wwpw w każdym kolejnym roku to: w 1976 – 47,89%, w 1977 – 44,06%, w 1978 – 47,54%, w 1979 – 56,44%, w 1980 – 51,69% i w 1981 – 51,53%. Dalszym krokiem, który powinien być dokonany, to wybór najkorzystniejszych 10 kolejnych lat kalendarzowych, kiedy zarobki i wspomniany wwpw jest najwyższy. Dodać trzeba, że wariant 20 lat w przypadku T. Ż. nie jest możliwy do uwzględnienia, gdyż ubezpieczony do dnia 31 grudnia 1998r. nie ma w Polsce 20 lat kalendarzowych ubezpieczenia. W jego przypadku można zatem wybrać tylko najkorzystniejszy wariant 10 letni (liczą się kolejne lata kalendarzowe). Dotychczas ZUS wybierał dziesięciolecie przypadające w latach 1989 – 1998. (...) z tego okresu, za każdy kolejny rok, są wyższe niż w latach 1976 – 1981, bo w większości wynoszą powyższej 50% i są takie jak ZUS wskazał w piśmie z 20 grudnia 2022r. Gdyby zamiast nich przyjąć lata 1976 – 1981, gdzie wartość wwpw każdego kolejnego roku jest niższa, to wskaźnik z 10 lat, uwzględniany do obliczenia kapitału początkowego, byłby niższy niż do tej pory.

Kończąc, z uwagi na stanowisko ubezpieczonego, który- jak się wydaje uważa, że udowodnienie zarobków z kolejnych lat, powinno powodować wzrost kapitału – należy raz jeszcze podkreślić, że cytowane na wstępie przepisy nie dają podstaw do tego, by obliczając kapitał uwzględnić wynagrodzenia ze wszystkich lat podlegania ubezpieczeniom. Jak już zostało wskazane, wybiera się w zależności od możliwości i tego, co jest najkorzystniejsze, wariant 10 lat bądź 20 lat. W przypadku T. Ż. 10 lat, z których wwpw będzie najwyższy, to wskazane przez ZUS i przyjęte w dotychczas wydanych decyzjach, lata 1989 – 1998. (...) z tych lat to 42,35%, natomiast wskaźnik z lat 1976 – 1985 byłby niższy. Z tego więc względu organ rentowy zasadnie odmówił przeliczenia ubezpieczonemu kapitału początkowego. Istotne jest w tym zakresie brzmienie art. 175 ust. 4 ustawy emerytalnej, który stanowi, że ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. Art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej przewiduje natomiast, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. W niniejszej sprawie, jak zostało wykazane, nie zaszły takie okoliczności, które zgodnie z art. 114 tej ustawy, pozwoliłyby na ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego. Wysokość ta prawidłowo została ustalona decyzją z dnia 8 sierpnia 2019r., natomiast nowe dowody, złożone po uprawomocnieniu się ww. decyzji, w ocenie Sądu Okręgowego, nie wpłynęły na ustaloną w niej wartość kapitału początkowego.

Podsumowując, Sąd ocenił, że nie ma podstaw do przyjęcia, że organ rentowy błędnie odmówił przeliczenia kapitału początkowego, a tym samym także wysokości emerytury. Odwołanie podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018r., poz. 265), zasądzając od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., zastępowanego przez radcę prawnego, kwotę 180 zł.